

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2023

SISÄLLYS

1	TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET	4
1.1	Tilinpäätösasiakirjat	4
1.2	Tasekirja	5
1.3	Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....	5
2	TOIMINTAKERTOMUS.....	6
2.1	Toimintakertomusta koskevat säännökset	6
2.2	Kuntayhtymän johtajan katsaus	6
2.3	Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	9
2.4	Tilivelvolliset	9
2.5	Luottamushenkilöorganisaatio	9
2.6	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	11
2.7	Olennot muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa	12
2.8	Arvio tulevasta kehityksestä	12
2.9	Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat	13
3	KUNTAYHTYMÄN TOIMINTA 2023.....	14
3.1	Edunvalvonta	14
3.2	Seudullinen yhteistyö.....	16
3.3	Kehittämistoiminta ja kansainvälisyys.....	17
3.3.1	Toimintavuonna käynnissä olleet hankkeet	20
3.4	Kuntayhtymän henkilöstö.....	25
3.5	Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	26
3.6	Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	26
3.7	Tilikauden tuloksen käsittely.....	27
4	TOTEUTUMISVERTAILU	28
4.1	Tavoitteiden toteutuminen.....	28
4.2	Talousarvion toteutumavertailu	29

4.3	Tuloslaskelman toteutuminen	30
5	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	31
5.1	Tuloslaskelma	31
5.2	Rahoituslaskelma	32
5.3	Tase	33
6	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	35
6.1	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	35
6.2	Tasetta koskevat liitetiedot.....	35
6.3	Tilinpäätöksen arvostus- ja jaksotusperiaatteet	36
7	TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT	37
8	ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT.....	38

1 TILINPÄÄTÖSSÄÄNNÖKSET

Kuntalain (410/2015)113 §:n mukaan

Kuntayhtymän tilikausi on kalenterivuosi. Yhtymähallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastajien on tarkastettava tilinpäätös toukokuun loppuun mennessä. Yhtymähallituksen on saatettava tilinpäätös tilintarkastuksen jälkeen jäsenkuntien valtuustojen käsiteltäväksi. Jäsenkuntien valtuustojen on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätökseen kuuluvat tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitteenä olevat tiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Tilinpäätöksen tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot kuntayhtymän tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta sekä toiminnasta. Tätä varten tarpeelliset lisätiedot on ilmoitettava liitetiedoissa. Tilinpäätöksen allekirjoittavat yhtymähallituksen jäsenet sekä kuntayhtymän johtaja.

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys yhtymähallituksen ja jäsenkuntien valtuustojen asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kuntayhtymässä. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kuntayhtymän talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kuntayhtymän taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kuntayhtymän taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Yhtymähallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

1.1 Tilinpäätösasiakirjat

Kirjanpitolain mukaan tilinpäätöksen muodostavat tasekirja ja tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat. Tilinpäätöksen käsittelyssä laaditaan lisäksi tarkastusasiakirjat eli tilintarkastuskertomus ja arviointikertomus.

1.2 Tasekirja

Kuntayhtymän tasekirja sisältää toimintakertomuksen, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, luettelot ja selvitykset sekä allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät. Toimintakertomus jakaantuu toiminnan ja talouden kokonaistarkasteluun ja talousarvion toteutumisvertailuun. Talousarvion toteutumisvertailu on osa kuntayhtymän toimintakertomusta.

Kuntayhtymän tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Luettelo käytetyistä kirjanpitoKirjoista ja tositteiden lajeista sekä selvitys kirjanpitoKirjojen ja tositteiden säilytystavoista laaditaan kirjanpitolain 3.8 §:n mukaisesti.

1.3 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt ja liitetietojen erittelyt.

2 TOIMINTAKERTOMUS

2.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 115 §:n mukaan

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

2.2 Kuntayhtymän johtajan katsaus

Itä-Lapin kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Kemijärven kaupunki ja Sallan, Posion, Savukosken sekä Pelkosenniemen kunnat. Kuntayhtymän tehtävänä on Itä-Lapin seutukunnan edunvalvonta ja kehittäminen yhteistyössä jäsenkuntien kanssa. Tärkein tehtävä on alueen edunvalvonta ja yhteistyö kuntien eri sidosryhmien kanssa seutukunnan sisällä sekä verkostoyhteistyö. Lisäksi tehtävänä on yhteisen kehittämistyön ja lähialueen verkostoyhteistyön organisointi sekä kansainvälinen yhteistyö. Kuntayhtymä toteuttaa kansallisia ja kansainvälisiä kehittämishankkeita ja muita kehittämistoimia jäsenkuntien linjausten mukaisesti. Itä-Lapin kuntayhtymä toimii aluekehittäjänä mukana maakunnallisessa strategiatyössä ja Lapin tulevaisuutta suuntaavissa työryhmissä. Kuntayhtymä noudattaa talousarviotaan, joka on hyväksytty jäsenkuntien valtuustoissa. Jäsenkunnat nimittävät jäsenet kuntayhtymän yhtymähallitukseen ja toimialatiimeihin sekä työryhmiin. Kehitystyö kiinnittyy tiiviisti jäsenkuntien kuntastrategioihin ja alueen toimijoiden yhteiseen kehittämisenäkemykseen. Itä-Lapin kuntayhtymä on jäsenkuntiensa työväline ja palvelee jäsenkuntiaan edunvalvonnassa, kehittämisessä ja kansainvälisessä yhteistyössä.

Nopea toimintaympäristön muutos turvallisuushaasteineen on kasvattanut erityisesti edunvalvonnan merkitystä. Vuonna 2023 kuntayhtymä antoi 14 lausuntoa/ kirjelmää liittyen laajoihin uudistuksiin ja suunnitteluun, elinvoimaisuuteen ja saavutettavuuteen. Lausuntoja annettiin mm. liittyen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmaan ja väyläverkon

investointiohjelmaan, saavutettavuuteen, sähköenergian hintavyöhykkeisiin, tutkimusasemien rahoitusten turvaamiseen ja palveluiden turvaamiseen. Vuonna 2023 tehtiin kolme edunvalvontamatkaan Helsinkiin. Lisäksi etäkokouksia pidettiin mm. usean eri ministeriön, VRn ja Metsähallituksen kanssa liittyen edunvalvontaan. Vuonna 2023 kuntayhtymä järjesti matkan Brysseliin yhdessä Pohjois-Lapin kanssa. Venäjän yhteistyön loputtua kuntayhtymä on tiivistänyt yhteistyötä etenkin Pohjois-Ruotsiin ja Pohjois-Norjaan. Aktiivista yhteistyötä toteutetaan esimerkiksi Barents Road yhdistyksen kanssa. Natoon liittyminen on korostanut Rovajärven harjoitusalueen merkitystä. Liikenneyhteyksien parantaminen, huoltovarmuus ja turvallisuuspolitiikka ovat tulleet entistä tärkeämmäksi ja ovat nyt tärkeitä edunvalvonnan kärkiä.

Kuntayhtymällä on keskeinen rooli seudullisten hankkeiden hankesuunnittelussa, hallinnoinnissa ja toteutuksessa. Kasvavan hanketoiminnan näymät ja hankerahoitusosaamisen vahvistaminen olisi haastavaa pelkästään kuntien omana työnä. Rahoitusta on helpompaa saada seutukuntana. Alueyhteistyön, edunvalvonnan ja kehittämistoiminnan seutukuntayhteistyö toimii kuntayhtymä- tai yhdistysmallina myös muilla Lapin alueilla. Hankevalmistelu perustuu Itä-Lapin kuntayhtymän elinvoimaohjelmaan. Vuonna 2023 aloitettiin elinvoimaohjelman päivitys. Vuonna 2023 käynnissä oli 4 hanketta ja päättyi 2 hanketta. Toimintavuoden aikana käynnistyivät NPA-rahoitteinen SUB – Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism -hanke ja Virtapailakka – Sisäinen saavutettavuus 365 -hanke. Toimintaa jatkoi Uittoperinne tutuksi -hanke. Lisäksi valmisteltiin uuteen ohjelmakauteen uusia hankkeita kuten kehittämis-/markkinointihanketta liittyen pyöräily- ja melontamatkailuun, perinneruokahankkeen jatkohanke ja hanketta liittyen geopoliittisen tilanteen muutoksen tuomiin mahdollisuuksiin.

Itä-Lapin Kuntayhtymällä on eri toimialatiimejä, jotka kokoontuvat säännöllisesti: elinkeino-, tekninen- ja sivistystiimi sekä hyvinvointityöryhmä. Elinkeinotiimin tehtävänä on edistää Itä-Lapin alueen toimijoiden välistä yhteistyötä, edistää ja kehittää alueen elinkeinoelämää sekä ideoida ja saada aikaan koko aluetta palvelevia hankkeita. Kuntayhtymä on myös perustanut uudet työryhmät arvioimaan geopoliittikan ja geotalouden muutoksia, koska vuodesta 2022 lähtien on korostunut tarve geopoliittisen ja geotaloudellisen toimintaympäristö-muutoksen seurannalle.

Itä-Lapin kuntayhtymä osallistuu eri työryhmien toimintaan ja järjestää vierailuja sekä tapaamisia. Nyt uutena asiana on perustettu rakennusvalvonnan työryhmä ja kuntayhtymä on myös alustavasti selvittänyt kuntien kanssa yhteistyötarpeita liittyen talous- ja palkkahallintoon.

HEHKU 2023 järjestettiin 19.–21.5. Suomulla. HEHKU on arktinen tulevaisuustapahtuma elinvoiman ja uudenlaisen kestävä kehityksen liiketoiminnan kehittämiseksi. Tapahtumassa lappilaiset tekijät saivat strategisia kumppanuuksia ja arktiset ideat mahdollisuuden kehittyä innovaatioiksi. HEHKU:ssa oli yli 300 osallistujaa. Teemoja olivat mahdollistava toimintaympäristö, muutoksen edelläkävijät, myynnin epämuukavuusalue sekä menestys hyvinvoivan yrityksen sivutuotteena. Lavalle nousivat mm. Jungle Juice Barin perustaja Noora Fagerström sekä Reloven perustaja Noora Hautakangas.

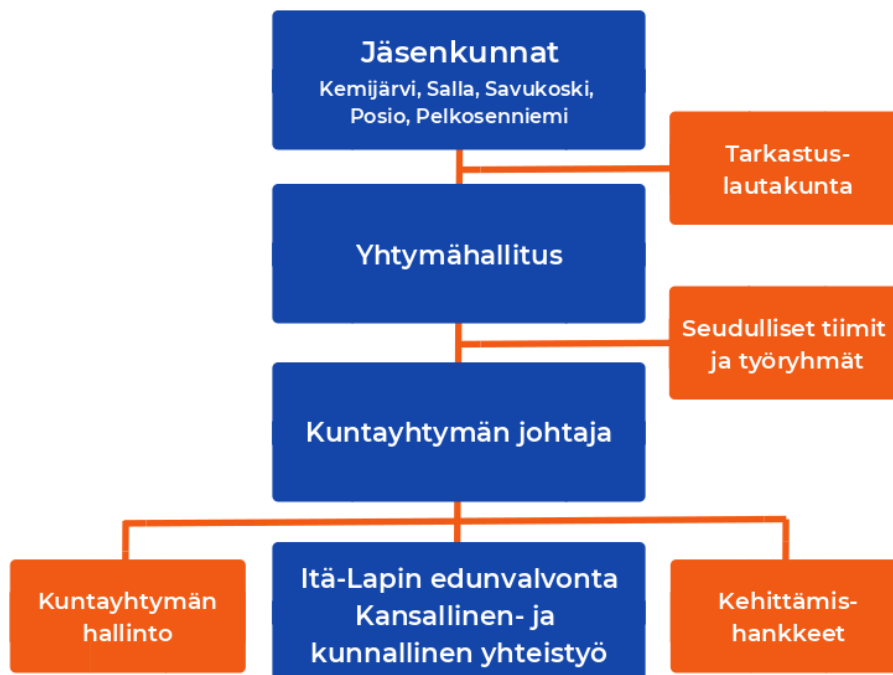

Kuva 1 HEHKU ja seutuseminaari ovat vuosittaisia tapahtumia Itä-Lapissa.

Seutuseminaari järjestettiin 2.–3.11. aiheenaan ihmisen, luonnon ja talouden hyvinvointi. Ajankohtaisiin, alueelle tärkeisiin, yhteisiin aiheisiin perehtyvä seutuseminaari järjestetään vuosittain Itä-Lapin kuntien valtuutetuille ja johtaville virkamiehille. Osallistujia oli kiitettävästi, 75 henkilöä kumpanakin päivänä. Ensimmäisen päivän puheenvuorot käsittelivät mm. alueiden elinvoimaa ilmastonmuutoksen näkökulmasta, yhteisöllisyyden merkitystä työpaikalla sekä kuntataloutta ja valtionosuuksien kehitystä. Toinen päivä omistettiin TE24-uudistukselle. Puhujina olivat mm. Markku Ollikainen, Helsingin yliopistosta, Jukka Teräs, Norrum Oy:stä, Mikko Mehtonen Kuntaliitosta ja Sari Niemi Pelkosenniemen kunnasta. Seminaarissa luotiin katsaus myös kuntayhtymän kehittämistyöhön ja tuloksiin.

2.3 Kuntayhtymän hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Alla on kuvattuna kuntayhtymän organisaatio- ja päätöksentekorakenne. Kuntayhtymän ylin päättävä toimielin on yhtymähallitus, jonka toimikausi on neljä vuotta.

Kuntayhtymän toimintaa säätelevät kuntayhtymän perussopimus ja hallintosääntö.

2.4 Tilivelvolliset

Tilivelvollisia ovat yhtymähallituksen jäsenet ja viranhaltijoista kuntayhtymän johtaja.

2.5 Luottamushenkilöorganisaatio

Itä-Lapin kuntayhtymän yhtymähallituksessa on 15 jäsentä; 5 Kemijärveltä, 3 Sallasta, 3 Posiolta, 2 Pelkosenniemeltä ja 2 Savukoskelta. Esittelijänä toimii kuntayhtymän johtaja Dina Solatie.

YHTYMÄHALLITUKSEN PUHEENJOHTAJAT

Puheenjohtaja	Erkki Parkkinen, 31.5.2023 saakka
Varapuheenjohtaja	Markku Kankaanranta, 31.5.2023 saakka
Puheenjohtaja	Markku Kankaanranta, 1.6.2023 alkaen
Varapuheenjohtaja	Anita Ruokamo, 1.6.2023 alkaen

YHTYMÄHALLITUS

Marjo Säärelä, Kemijärvi
Pekka Iivari, Kemijärvi (1.8.2023 – 26.10.2023)
Anita Ruokamo, Kemijärvi
Harri Väiliranta, Kemijärvi
Senni Honkanen, Kemijärvi
Pirkka Aalto, Kemijärvi
Päivi Vauhkonen, Pelkosenniemi
Markku Kankaanranta, Pelkosenniemi
Pekka Jääskö, Posio
Tiina Alasirniö, Posio
Marjo Hautala, Posio
Erkki Parkkinen, Salla
Merja Mattila, Salla
Petteri Salmijärvi, Salla
Eeva-Maria Majjala, Savukoski
Jouko Savukoski, Savukoski

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja	Jouko Viitamäki
Varapuheenjohtaja	Tanja Kunnari
Jäsenet	Sirkka Pikkuvirta, Kemijärvi Tanja Kunnari, Salla Jouni Halonen, Savukoski Jouko Viitamäki, Pelkosenniemi Marja Tuomivaara, Posio

2.6 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Lappi on maailman pohjoisin bio-, kaivos- ja metalliteollisuuden sekä matkailuelinkeinojen keskittymä. Itä-Lapin metsä-, malmi – ja matkailuvarantojen käyttö tarjoaa vahvat kasvun mahdollisuudet suomalaiselle ja kansainväliselle yritystoiminnalle, koko Suomen kansantalouden kohentamiselle ja hyvinvoinnin kehittämiseksi. Itä-Lapin ja Lapin sijainti korostuu aivan erityisesti turvallisena, mittavia investointipotentiaaleja tarjoavana arktisena alueen kansallisessa ja kansainvälisessä toiminnassa maailmanlaajuisen kriisien ja naapurimaan aloittaman Ukrainan hyökkäyssodan vaikutusten vuoksi. Pandemiat, sota Euroopassa, inflaatio, korkojen nousu ja energiakustannukset ravistelevat niin makro- kuin mikrotaloutta. Lapin pk-yritykset ovat em. tekijöiden vuoksi kustannuskriisissä (Pk-yritysbarometri 2023), hyvinvointipalveluiden rahoitus sakkaa, kuntatalouksilla on edessä- haasteelliset vuodet kuluvan vuosikymmenen lopulla (Suomen Kunnat, Kuntien ja kuntayhtymientilinpäätös 2022, talouden kehitys). Keskustelu ja harkinta julkisten palveluiden hallintokustannuksista ja digitalisaation tehokkaasta hyötykäytöstä, yhteistyöstä on vahvistunut Lapissa ja myös Itä-Lapissa. Huomisen hyvinvoinnin rakentamisessa erityisesti seudullisen yhteistyön ja edunajamisen tärkeys korostuu. Itä-Lapin hyvinvoinnin kasvuun tarvitaan asiantietoon perustuvia yhteisiä päätöksiä kehittämisen kärjistä, sitoutumista, pitkäjänteisyyttä, yhteisiä taloudellisia panostuksia valittujen elinvoimakeijöiden vahvistamiseen.

Itä-Lappi on noin 15 000 asukkaan seutukunta, jonka muodostavat Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski. Sähköjunayhteys Helsingistä Kemijärvelle sekä Rovaniemen ja Kuusamon lentokentät tarjoavat elintärkeät liikenneyhteydet pääkaupunkiseudun ja alueen välille, valtatieverkoston lisäksi. Itä-Lapin investointi- ja asuinympäristöpotentiaalin käyttöönotto edellyttää tietoon tukeutuvaa yhteistyötä ja rahaa, kattavan ja kiinteän kuituverkon toteuttamista, kaiken tasoisten maanteiden ja siltojen kunnostamista, erilaisten uusiutuvien polttoaineiden jakelukenttien rakentamista, rahoitusosaamisen vahvistamista, tiedon ja digitalisaation hyötykäyttöä yritysten, kuntien, ja tutkimuslaitosten yhteistyönä. Itä-Lapissa toimii lukuisia kansainvälistä toimintaa harjoittavia yrityksiä palvelutuotannossa, matkailussa, metsäteollisuudessa, alku- ja luonnontuotteiden sekä metalli- ja teknologia-aloilla. Uutta rakennetaan matkailuelinkeinoissa, metsätaloudessa, alkutuotanto- ja luonnonvara-aloilla ja malmien hyödyntämisessä. Yritysten kehitystilanne ja väestön ikärakenne vaikuttavat kaikenlaisessa kehittämistyössä Itä-Lapin omaan resurssipotentiaaliin. Ulkopuolisen rahoituksen avulla, vero- ym. lainsäädännön kohdentamisella investointipotentiaalit voidaan saada toteutumaan.

Erityisesti osaavan työvoiman saatavuuteen ja osaamisen vahvistamiseen Itä-Lapissa kiinnitetään erityistä huomiota. Ns. Norjan-mallin käyttöönottamista voidaan perutella edunvalvonnassa nyt myös kohonneen huoltovarmuus- ja turvallisuustekijöillä sekä alueen elinvoimaisuuteen liittyvillä kansallisilla perusteilla.

Kehittämistyössä kuntayhtymää, kuntia ja yrityksiä alueella tukevat tarjolla olevat julkiset rahoitusmahdollisuudet, TKI-yhteistyön vahvistaminen yritysten, kuntien ja tutkimuslaitosten kesken ym. sekä hyvä rahoitusosaaminen, käyttökelpoiset ja vapaat tilat, yhteistyön asenne, valmius rahoittaa ja hakea aktiivisesti rahoitusta. Itä-Lappiin tarvitaan uusia yrityksiä ja työntekijöitä sekä asukkaita.

2.7 Olennaiset muutokset kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa

Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudessa ei ole ollut oleellisia muutoksia vuonna 2023. Vakinaisen henkilöstön (3 htv) ja taloudellisten resurssien osalta mitoituksia on tarpeellista tarkastella ja arvioida uudelleen Itä-Lapille tarjolla oleviin mahdollisuuksiin ja kehittämistarpeisiin nähden.

2.8 Arvio tulevasta kehityksestä

Itä-Lapissa matkailu kasvaa ja kansainvälistyy vahvasti. Salla on saanut uuden kansallispuiston. Pyhätunturiin on tullut yli 15 miljoonan investoinnit, Suomulla investoinnit jatkuvat reitteihin ja ym. palvelutuotantoon. Itä-Lapin kansallispuistoissa ja retkeilyalueilla sekä matkailukeskuksissa kävijämäärät kasvavat. Kaukojunaliikenteessä tehtiin v. 2023 kaikkien aikojen matkaennätys yli 15 miljoonaa junamatkustajaa. Kemijärven asemalla 35 400 matkaa, mikä on +16% verrattuna edelliseen vuoteen ja peräti +40% verrattuna aikaan ennen koronaa (2019). Savukoski on profiloitunut luonto- ja erämatkailuun. Posiolla panostetaan vastuullisuuteen ja kestävään matkailuun. Nämä luovat alueen upean ja monipuolisen luonnon kanssa vahvasti kansalliseen ja kansainväliseen kysyntää vastaavia edellytyksiä matkailualan kehittämiseksi, kuten Rovaniemen ja Kuusamon lentokentät sekä kehittyvä digi-ilmailu pienlentokenttien (Ketola Kemijärvi) turvin.

Kemijärvellä Patokankaan teollisuusaluetta kehitetään vientisaha- ja puunjalostustoimintaa toteuttavan Keitele Groupin johdolla. Savukoskella toimi Suomen Malmijalostus Oy:n Sokli-hanke, jonka selvitykset tuottavat tietoa malmion eri raaka-aineista, niiden määrästä ja alustavia; vaihtoehtoisia arvioita jalostuspotentiaalista sekä Soklin vaikutuksista toimintaympäristöön ja talouteen. Myös kaikilla muilla Itä-Lapin paikkakunnilla toteutetaan malminetsintää, joka tuo työtä ja kysyntää paikallisille palveluille.

Itä-Lapin aluetaloudessa metsäteollisuuden, matkailun ja kaivostoiminnan kehittämisen lisäksi Itä-Lapissa tärkeäksi nähdään myös alueen perinteiset ja luonnosta saataviin voimavaroihin perustuvat elinkeinot, kuten maa- ja porotalous sekä luonnontuoteala. Alueelle ovat valmistunut ensimmäiset

tuulivoimalakentät Sallan ja Kemijärven kuntarajan tuntumaan sekä Posiolle. Kiinnostusta tuulivoiman rakentamiseen on, mutta yhteensovittaminen muiden elinkeinojen ja puolustusvoimien kanssa vaatii vielä selvitystyötä, uutta teknologiaa, kyberturvallisuuden huomioon ottamista, lainsäädännön tarkentamista mm. tuulienergian siirtoyhteyksien toteuttamista varten.

Kunnat ovat toteuttaneet hyvinvointialueen käynnistymisen edellyttämää palvelutuotantonsa organisaatioiden ja prosessien uudistamista. Kuntien tärkeys korostuu nyt sivistys-, kulttuuri- ja vapaa-ajanpalveluiden tuottajana sekä aivan erityisesti elinvoimatehtävässä ja elinkeinojen kehittämisedellytysten vahvistajana.

Itä-Lapissa kunnat kantavat huolta hyvinvointialueen palveluiden saatavuudesta tulevaisuudessakin jokaisella paikkakunnalla. Itä-Lapin haasteena on ratkaista alueen asukkaiden ja elinkeinoelämän yhteisen edun mukaiset askeleet perusterveydenhuollon palveluiden turvaamiseksi tilanteessa, jossa tiedetään hyvinvointialueen talouden voimakas alijäämä ja sen mahdollisesti aiheuttamat ratkaisut eri puolilla maakunnassa.

Itä-Lapissa sijaitsevien, kansantaloudelle merkittävien mahdollisuuksien käyttöönotto kansainvälisessä kaupassa ja teollisessa jalostuksessa edellyttää toimivia liikenne- ja tietoliikenneyhteyksiä. Raideliikenteen kehittäminen maan sisällä ja liitännät kansainvälisiin yhteyksiin lisäävät yritysten ja jalosteiden kilpailukykyä globaaleilla markkinoilla. Itä-Lapin kehitysmahdollisuuksien käyttöönotto edellyttää jatkuvaa, vaikuttavaa resursointia alueen edunvalvontatyöhön.

Itä-Lapin kuntayhtymä on tiivistänyt myös yhteistyötä Koillismaan kanssa ja koko itäisen Suomen kanssa. Koillisen ulottuvuuden kunnat Kemijärvi, Kuusamo, Pelkosenniemi, Posio, Salla, Savukoski ja Taivalkoski sekä alueen yritykset ja kolmannen sektorin toimijat ovat käynnistäneet toimintaympäristön muutoksen mahdollisuuksia ennakoivan yhteistyön. Itä-Lapin kunnat saavat kuntayhtymän kautta vaikuttavuutta myös tämän yhteistyöasetelman kautta.

2.9 Tilikauden jälkeiset olennaiset tapahtumat

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä on muutettu lomapalkkajaksotusten kirjauskäytäntöä tilintarkastajan suosituksen mukaisesti. Kirjauskäytännön muutoksella oli vaikutusta kuntayhtymän tilikauden tulokseen.

3 KUNTAYHTYMÄN TOIMINTA 2023

3.1 Edunvalvonta

Nopea toimintaympäristön muutos turvallisuushaasteineen on kasvattanut erityisesti edunvalvonnan merkitystä. Vuonna 2023 kuntayhtymä antoi 14 lausuntoa/ kirjelmää liittyen laajoihin uudistuksiin ja suunnitteluun, elinvoimaisuuteen ja saavutettavuuteen. Lausuntoja annettiin mm. liittyen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmaan ja väyläverkon investointiohjelmaan, saavutettavuuteen, sähköenergian hintavyöhykkeisiin, tutkimusasemien rahoitusten turvaamiseen ja palveluiden turvaamiseen. Vuonna 2023 tehtiin kolme edunvalvontamatkaa Helsinkiin. Lisäksi etäkokouksia pidettiin mm. usean eri ministeriön, VRn ja Metsähallituksen kanssa liittyen edunvalvontaan. Vuonna 2023 kuntayhtymä järjesti matkan Brysseliin yhdessä Pohjois-Lapin kanssa.

Kuntayhtymä osallistui Lapin liikennejärjestelmäsuunnitelman ohjaus- ja työryhmään.

Tilaisuudet, matkat, tapahtumat 2023

17-18.1. Itä- ja Pohjois-Lapin älykkään erikoistumisen kärkiteemat, Tankavaara
11.2. Yrittäjien Itä-Lappi hankkeen loppuseminaari, Pyhätunturi
3.3. Viitostiekäytävän kehittäminen, Uitonpirtti Kemijärvi Asiantuntijaselvitys Viitoskäytävästä ja Itä-Lapin näkemykset sen kehittämisestä
4.3. Luontomatkailemisen kehittäminen päivitetty suunnitelma, TEM
16.3. Vaelluskalatilaisuus, Heralampi Kemijärvi
22-24.3. Itä- ja Pohjois-Lapin edustajien Brysselin matka, MEP Elsi Kataisen kutsu Vierailut mm. Itä- ja Pohjois-Suomen EU toimistossa, Kuntaliitto, FinMobility, komisaari Urpilaisen kabinetti, Euroopan historian talo
4.4. Edunvalvontamatka Itä-Lapin luontomatkailemisen kehittäminen, Helsinki TEM Mukana Metsähallituksen luontopalvelut
4-5.5. Kansainvälinen EIP-konferenssi, Savukoski
19.-21.5. HEHKU tapahtuma, Suomutunturi
20.5. Yhtymähallituksen iltakoulu elinvoimaohjelmasta ja Portugalin kehitysyritys INESC TEC:in pääjohtaja Jose Caldeiran tapaaminen, Suomutunturi
5.6. Poroparlamentti, Rovaniemi
14.6 Itä-Lapin ja Koillismaan kuntajohtajien tapaaminen, Ruka Tulevaisuuden koillinen ulottuvuus (Luotzi), yhteistyön vahvistaminen
21.6. Vierailu Kemijoki Oy:ssä Rovaniemellä ja Taivalkosken voimalaitoksella

Ajankohtaiset asiat mm. pumppuvoimalat, patoturvallisuus, vaelluskalat. Tutustuminen kalauomaan ja kalasydämeen Taivalkosken voimalaitoksella.
31.7. Itä- ja Pohjois-Lapin uudet kasvun mahdollisuudet webinaari ja EIP -hankkeen loppuseminaari
17.-18.8. Johtoryhmä -Tulevaisuuden koillinen ulottuvuus, Posio
12.9. Edunvalvontamatka ja Kuntamarkkinat, Helsinki
16.9. Uittojuhla, Porttikoski Sodankylä
4.10. VR:n edustajien tapaaminen, Helsinki
10-11.10. SUB -hankkeen partneritapaaminen, Posio
31.10.-1.11. Barents Road yhdistyksen tapaaminen ja vuosikokous, Savukoski
2-3.11. Itä-Lapin seutuseminaari, Pyhätunturi
10.11. Itä-Suomen foorumi, Joensuu
23.11. Business Ruka, Kuusamo

Kuntayhtymän antamat kirjelmät ja lausunnot 2023

- 30.01. Lausunto Lapin älykkään erikoistumisen strategia 2023–2027
- 02.02. Kannanotto Lapissa sijaitsevien tutkimuslaitosten toiminnan rahoituksen turvaamisesta, Kevon tutkimusasema merkittävä toimija ja yhteistyökumppani koko Lapille
- 10.02. Lausunto Pohjois-Lapin maakuntakaava 2040 ratayhteysselvityksestä Sodankylä-Kittilä-Ylläs -välille
- 20.04. Esitys Työ- ja elinkeinoministeriölle ja valtiovarainministeriölle: Sähköenergian hintavyöhykkeet myös Suomeen
- 25.04. Lausunto LVM:n arviomuistio henkilöjunaliikenteen kehittämisestä 2030 luvulla
- 08.05. Kirjelmä MMM kalastuslain täsmentäminen tammukan pyynnin osalta
- 13.06. Lausunto Pohjois-Lapin maakuntakaavaehdotus 2040
- 12.09. Kirjelmä LVM, Väylävirasto, Eduskunnan 1. varapuhemies ja TWGolgi Oy: Liikenne 12 ohjelman päivitys, Kt 82 korjaaminen, vt 5 kunnostaminen, Kemijärvi- Salla rautatieyhteyden käyttöönotto, investoinnit, saavutettavuus ja palveluiden turvaaminen
- 12.09. Kirjelmä Lapin kansanedustajille: Liikenne 12 ohjelman päivitys, Kt 82 korjaaminen, vt 5 kunnostaminen, Kemijärvi- Salla rautatieyhteyden käyttöönotto, investoinnit, saavutettavuus ja palveluiden turvaaminen
- 16.09. Kirjelmä Liikenne- ja viestintäministeri Lulu Ranne: Liikenne 12 ohjelman päivitys, Kt 82 korjaaminen, vt 5 kunnostaminen, Kemijärvi-Salla rautatieyhteyden käyttöönotto, investoinnit, saavutettavuus ja palveluiden turvaaminen

- 04.10. Lausunto valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman arviointiohjelmasta
- 13.10. Kannanotto Lapin hyvinvointialueelle
- 24.10. Kirjelmä Traficom; Liikenne 12 ohjelman päivitys, kt82 korjaaminen, vt 5 kunnostaminen
- 13.12. Lausunto Valtion väyläverkon investointiohjelma vuosille 2025–2032

3.2 Seudullinen yhteistyö

Kuntayhtymällä on eri toimialatiimejä ja työryhmiä, jotka kokoontuvat tarvittaessa käsittelemään omaan toimialaansa liittyviä yhteistyöasioita. Itä-Lapin kuntayhtymä osallistuu eri työryhmien toimintaan ja järjestää vierailuja sekä tapaamisia. Nyt uutena asiana on perustettu rakennusvalvonnan työryhmä ja kuntayhtymä on myös alustavasti selvittänyt kuntien kanssa yhteistyötarpeita liittyen talous- ja palkkahallintoon. Uutena työryhmänä perustettiin myös geopoliittisia muutoksia seuraava työryhmä. Vuonna 2023 toimi aktiivisesti myös elinkeinotiimi.

Elinkeinotiimi kokoontui vuonna 2023 kymmenen kertaa. Tiimin jäseninä ovat jäsenkuntien elinkeinokehittäjät. Tiimi on edistänyt käytännön tasolla kuntien välistä elinkeinoyhteistyötä sekä elinkeinotoimintaa alueella. Kokoontumisissa on keskusteltu erityisesti hanketoiminnasta ja uusien hankkeiden suunnittelusta, muun kuntien välisen yhteistoiminnan kehittämisestä ja kv-yhteistyöstä. Toimintavuonna oli käynnissä Yrittäjien Itä-Lappi -hanke 30.4. saakka, ja sen tiimoilta tiimi kokoontui lähes viikoittain. Toimintavuonna valmisteltiin Itä-Lapin elinvoimaohjelman mukaisia hankkeita muun muassa SUB-pyöräilymatkailu, Virtapailakka ja Last Arctic Frontier – pyörä- ja melontamatkailun kehittäminen Itä-Lapissa. Elinkeinotiimin jäsenet ovat osallistuneet aktiivisesti myös käynnissä olevien muiden kehittämishankkeiden toteutukseen.

Itä-Lapin seutukunnan edustajat eri työryhmissä:

- Lapin liikennejärjestelmätyö- ja ohjausryhmä, Dina Solatie, varalla Anita Ruokamo
- Helsingin yliopiston Itä-Lapin yhteistyöryhmä, Dina Solatie (ryhmässä myös Maijala ja Parkkinen)
- Yritys Suomi verkosto, Dina Solatie (mukana myös kuntien elinkeinotiimin edustajat)
- House of Lapland hallitus, Dina Solatie
- House of Lapland, elinvoimaryhmä, Sonja Aatsinki (mukana myös kuntien edustajia)

- Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavan ohjausryhmä, Dina Solatie (mukana myös kuntien edustajat)
- Suomen Arktinen Seura, valtuuskunta, Dina Solatie
- Vihreän siirtymän jaosto/LL, Dina Solatie, varalla Eeva-Maria Maijala ja Sonja Aatsinki
- Seutukuntien kansainvälistymisen yhteistyöryhmä, Dina Solatie
- Suomi-Venäjä seura valtuusto, Markku Kankaanranta
- Viitostie ry hallitus, Marjo Säärelä
- Barents Road ry suunnittelutyöryhmä ja ohjausryhmä, Sonja Aatsinki, Seppo Selkälä

3.3 Kehittämistoiminta ja kansainvälisyys

Kuntayhtymän alueellinen kehittämistoiminta painottui rahoituspäätöksen saaneiden hankkeiden hallinnointiin ja toteutukseen sekä uusien hankkeiden valmisteluun. Kuntayhtymän edustajat ovat osallistuneet aktiivisesti alueeseen vaikuttavien kehittämishankkeiden ohjausryhmätoimintaan, vaikkakin pääpaino kehittämistyössä suuntautui toimintavuonna kehittämishankkeisiin tähtäävään hankevalmisteluun. Kuntayhtymän edustajat ovat osallistuneet tiiviisti myös erilaisten työryhmien kautta maakunnalliseen kehittämiseen.

Toimintavuoden aikana käynnistyi kolmevuotinen NPA-rahoitteinen SUB – Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism -hanke. Hankkeessa pääpartnerina toimi Itä-Lapin kuntayhtymä ja partnereita oli Skotlannista, Irlannista, Islannista ja Färsearilta.

Lisäksi käynnistyi Virtapailakka – Sisäinen saavutettavuus 365 -hanke, jota hallinnoi kuntayhtymä ja rahoittaa Traficom.

Kuva 4 Jokaisessa Itä-Lapin kunnassa on käytössä yhteiskäyttöauto pilotin ajan.

Toimintavuonna päättyivät Yrittäjien Itä-Lappi -hanke sekä EIP – Elinvoimaa ja älykästä toimintaa Itä- ja Pohjois- Lappiin.

Toimintaa jatkoi Uittoperinne tutuksi -hanke. Päärahoittaja on Leader Pohjoisin Lappi.

Toimintavuonna valmisteltiin Pohjoisen luonnonantimien perinteinen käyttö -hanke, joka on jatkoa v. 2022 päättyneelle Perinneruokahankkeelle sekä Last Arctic Frontier – Itä-Lapin pyöräily- ja melontamatkailun kehittämishanke. Kuntayhtymä oli myös mukana myös kansainvälisen Force IM – Uusiutuvan energian tulevaisuus kunnissa -hankkeen valmistelussa kumppanina ilman rahoitusosuutta. Lapin seutukuntien kansainvälistymisen yhteistyöryhmä, ns. Team Sixpack, on jatkanut toimintaansa ja alueiden yhteisen hankkeen valmistelua.

Uittojuhla

Lauantaina 16 syyskuuta 2023
klo 12–16 Portin Pirtillä
Porttikoskentie 74, 99550 Sodankylä

Ruokailumahdollisuus.
Tilaisuus on maksuton.

TUKKILAISTANSSIT
KAMPPAORKESTERIN
tähdissä klo 16–18
Porttikosken lavalla

Juhlan juontaa Jorma Korhonen

- Avaus (Hanna Snellman, Dina Solatie, Lauri Snellman)
- Uittovideon julkistus
- Laulua (Minna Harju)
- Näytelmä (Kempateatteri)
- Kirja Uittomuistolle (Sylvia König)
- Tanssia (Santasport opiskelijat)
- Koskenlaskua Ikäläisen Porttikosken kuuhissa

Tilaisuus videoidaan myöhemmin katsottavaksi koosteeksi. Tapahtumaa voi myös seurata liveä streamattuna.

Pohjoisin Lappi
Euroopan maaseutun kehittäminen maaseuturahasto
Eurooppa investoi maaseutuun

Kuva 5 Satoja kiinnostuneita osallistui Uittojuhlaan Porttikoskella ja striimin välityksellä. Uittoporukkaa Jumiskojoella.

Itä-Lapin kuntayhtymän kansainvälinen toiminta on painottunut hanke- ja verkostotoimintaan. Itä-Lapilla on pitkä historia lähialueyhteistyöstä Venäjän kanssa, mutta yhteistyö keskeytettiin Venäjän Ukrainassa aloittaman sodan seurauksena.

Kuntayhtymän edustajat ovat osallistuneet enenevässä määrin Barents Road -yhdistyksen operatiiviseen toimintaan muun muassa yhdistyksen ohjausryhmä- ja työryhmätyöskentelyn kautta. Kuntayhtymän edustajia osallistui järjestön vuositapaamiseen 30.10.–1.11. Savukoskella. Vuositapaamisessa päätettiin suuntaviivat tulevalle toimintavuodelle. Myös tulevan toimintavuoden strategiset kärjet (Safety and Civil Preparedness, Tourism, Culture, Business and Entrepreneurship) tukevat Itä-Lapin elinvoimaohjelman strategisia kärkiä.

Itä-Lappi etsi aktiivisesti uusia avauksia ja mahdollisuuksia yhteistyön rakentamiseen Pohjois-Ruotsin ja muiden EU maiden toimijoiden kanssa, koska sotatilanne Euroopassa on tyrehtyttänyt kokonaan aikaisemman yhteistyön Venäjän suuntaan.

3.3.1 Toimintavuonna käynnissä olleet hankkeet

PÄÄTTYNEET KEHITTÄMISHANKKEET VUONNA 2023

<p>YIL - Yrittäjien Itä-Lappi</p> <p>Yritysten toimintaympäristön kehittämis- avustus</p> <p>Pohjois-Pohjanmaan Ely-keskus</p> <p>€ 490 654 €</p> <p>30.4.2020-30.4.2023</p>	 <p>Päätyneet hankkeet työllistivät 2 henkilöä v. 2023</p>
<p>EIP - Elinvoimaa ja älykästä toimintaa Itä- ja Pohjois-Lappiin</p> <p>EAKR, Lapin liitto. Hallinnoijana Pohjois- Lapin alueyhteistyön kuntayhtymä.</p> <p>€ 214 000 €, mukana kuntarahoitusosuudella</p> <p>1.11.2020-31.7.2023</p>	 <p>EU-rahoitusta 392 524 €</p>

YIL - Yrittäjien Itä-Lappi -hanke

Hankkeen keskeisimmät toimenpiteet olivat elinkeinopalvelujen kehittäminen, liiketoimintamahdollisuuksien löytäminen alueelta ja veto- ja pitovoiman kehittäminen. Elinkeinopalvelussa toimivien työntekijöiden välinen yhteistyö on lisääntynyt ja tiivistynyt, ja heistä on muodostunut yritysneuvontaa yhtenäisesti tarjoava osaajatiimi niin yrittäjille kuin yrittäjiksi aikoville. Tiimi voi myös tarjota yhteyksiä erilaisiin yrittäjille palveluja tarjoaviin organisaatioihin. Hankkeessa laadittiin

kriisiajan ohjeistukset ja toimintaprosessit. Hankkeessa toteutettiin elinvoimakampanja ja selviteltiin alueen liiketoimintamahdollisuuksia. Valmiit kehittämissuunnitelmat, Itä-Lapin yhteinen yrityshakemisto sekä alueen elinvoimakampanjassa kootut tiedot löytyvät osoitteesta www.asetuitalappiin.fi.

EIP – Elinvoimaa ja älykästä toimintaa Itä- ja Pohjois-Lappiin

Hankkeen välittömiä tuloksia hankkeen tuotoksena on tullut Aurora Tiedekeskus suunnitteluhanke, GLOW2.0 Interreg-NPA pimeän ajan matkailuhanke, kaksi ministerivierailua, tutkimusasemayhteistyön vahvistaminen. Itä- ja Pohjois-Lapin tunnettavuuden kasvu sekä kansainvälisesti että kansallisesti on ollut merkittävää. Seutukuntien välisen yhteistyön lisääntyminen on vahvistunut ja yhteisiä rajapintoja tulevaisuuden hankevalmisteluihin on löytynyt. Alueen tutkimusasemien näkyvyys ja merkitys alueen kehittämiselle on tunnistettu paremmin ja asemat ovat tulleet näkyviksi. Hankkeessa laadittiin paikallinen älykkään erikoistumisen kasvuohjelma, joka on lisännyt kunnissa ymmärrystä älykkäästä erikoistumisesta ja oman alueen vahvuuksista.

KÄYNNISTYNEET KEHITTÄMISHANKKEET VUONNA 2023

SUB - Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism

NPA. Osatoteuttajina partnerit Skotlannista, Irlannista, Islannista ja Färsaarilta.

€ 1 876 079 €, ILKYn osuus 425 294 €

🕒 1.6.2023-31.5.2026

Käynnistyneet hankkeet työllistivät 3 henkilöä v. 2023

Virtapailakka - Sisäinen saavutettavuus 365

Traficom

€ 71 000 € 🕒 1.1.2023-30.4.2024

EU-rahoitusta 213 555 €

SUB – Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism

SUB-hanke sai rahoituspäätöksen NPA – Northern Periphery and Arctic 2021–2027-ohjelmasta toimintavuoden keväällä ja se käynnistyi kesäkuussa. Hankkeen tavoitteena on edistää partnerialueiden kestävää pyörämatkailua kehittämällä eri toimijoiden osaamista toimialasta. Itä-Lapin kuntayhtymä on hankkeen pääpartneri, ja muut hankepartnerit ovat Ruotsista, Islannista, Irlannista ja Färsearilta. Itä-Lapin kuntayhtymän lisäksi hankkeessa on Suomesta mukana Luonnonvarakeskus, LUKE. Toimintavuonna hankehenkilöstönä aloittivat projektipäällikkönä Vilma Ohrankämmen ja projektikoordinaattorina Tytti Tuominen.

Toimintavuonna hankepartnerit ovat yhdessä suunnitelleet hankkeen toimenpiteiden tarkempaa toteutusta sekä linjanneet konsortion välistä yhteistyötä ja sen toimintatapoja. Lisäksi toimintavuonna käynnistettiin LUKEn vetämä Think Tank -aktiiviteetti, jonka tavoitteena on muodostaa kattava tilannekatsaus alueiden kestävästä pyörämatkailun nykytilasta ja toimijoiden kehittämistarpeista. Aktiiviteettia varten Itä-Lapin kuntayhtymän hankehenkilöstö on kerännyt tietoa olemassa olevista lähteistä sekä aloittanut sidosryhmien haastattelut.

Lisäksi toimintavuoden aikana järjestettiin hankkeen ensimmäinen kansainvälinen tilaisuus Posiolla Himmerkissä lokakuussa. Tilaisuuden aikana järjestettiin partnerikonsortion kausittainen kokous sekä yleisötilaisuus teemalla "Growth from Sustainable Biking Tourism Development". Yleisötilaisuuden tavoitteena oli esitellä sidosryhmille hanke ja sen tavoitteet sekä pyörämatkailuun linkittyvää tematiikkaa. Tilaisuus keräsi yhteensä noin 40 osallistujaa kaikilta partnerialueilta paikan päälle ja etäyhteyksien ääreen. Toimintavuoden aikana hankehenkilöstö on osallistunut myös erinäisiin tilaisuuksiin, kuten Lapin matkailuparlamenttiin ja rahoitusohjelman järjestämiin tapahtumiin.

Virtapailakka – Sisäinen saavutettavuus 365 -hanke

Hanketta rahoittaa Traficom. Tavoitteena on pilotoida yhteiskäyttöautoja jokaisessa Itä-Lapin kunnassa ja näin vastata saavutettavuuden haasteisiin alueella olipa käyttäjä kuntalainen, kotimainen tai ulkomainen matkailija tai kausityöntekijä. Käyttäjäkyselyn pohjalta laaditaan toimintasuunnitelma mahdollista jatkoa varten. Hankkeessa tehtiin heti alkuvaiheessa muutoshakemus hankeajan pidentämiseksi, jotta saadaan talven matkailusesonki mukaan käyttäjävertailuun. Hanketta vetää kehittämiskoordinaattori Sonja Aatsinki.

Toimintavuoden aikana kilpailutettiin sekä autojen toimittaja (Omago Oy) että markkinoinnista, käyttäjäkyselystä ja toimintamallin laatimisesta vastaava toteuttaja (Arctic Factory Oy). Autot otettiin käyttöön jokaisessa kunnassa elokuussa ja markkinointia tehtiin koko loppu vuoden ajan mahdollisimman laajalla rintamalla niin projektipäällikön, elinkeinotiimin kuin Arctic Factoryn voimin.

Pelkosenniemiellä, Sallassa ja Kemijärvellä autot siirrettiin matkailukeskuksiin ja rautatieasemalle. Toimenpiteillä haluttiin testata syksyn ja talven matkailukauden vaikutuksia tuloksiin. Ohjausryhmä kokoontui syyskuussa.

JATKUVAT HANKKEET TOIMINTAVUODELLE 2024

SUB - Sustainable Arctic and Peripheral Biking Tourism

NPA. Osatoteuttajina partnerit Skotlannista, Irlannista, Islannista ja Färsaarilta.

€ 1 876 079 €, josta 1.6.2023-31.5.2026
ILKY 425 294 €

Jatkuvat hankkeet työllistivät 4 henkilöä v. 2023

Virtapailakka - Sisäinen saavutettavuus 365

Traficom

€ 75 00 € 1.1.2023-30.4.2024

EU-rahoitusta
322 303 €

Itä-Lapin ja Sodankylän uittoperinne tutuksi

Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahasto, Leader Pohjoisin Lappi ry

€ 180 000 € 1.5.2022-31.8.2024

Itä-Lapin ja Sodankylän uittoperinne tutuksi -hanke

Toimintavuonna 2023 hankkeessa on edelleen kartoitettu ja toteutettu uittohenkilöiden haastatteluja, kerätty uittomateriaalia sekä toteutettu kuntakohtaisten uittovideoiden kuvaus ja editointi. Lisäksi on käynnistetty uittoreitin suunnittelutyö yhteistyössä Lapin yliopiston kanssa. Hanke on osallistunut erinäisiin tilaisuuksiin, muun muassa syksyllä REDU:n järjestämään Metsäpäivään. Lisäksi hanketta on esitelty kouluissa sekä erilaisille yhdistyksille. Hankkeen ja vuoden päätapahtuma oli Sodankylän Porttikoskella 16.9. järjestetty Uittojuhla. Tilaisuus sai suuren suosion: paikalla oli 400 osallistujaa ja striiminä tapahtumaa seurasi 400 henkilöä. Tapahtumasta valmistui video, joka sekkin sai useita satoja

katsojia. Videomateriaalia on hyödynnetty mm. kuntavideoissa, joita valmisteltiin loppuvuodesta. Myös Uittoreitin valmistelut etenivät: kohteet määriteltiin ja reittitolpat saatiin työn alle.

HAETUT KEHITTÄMISHANKKEET VUONNA 2023

Pohjoisen luonnonantimien käyttö

ELY-keskus

€ 276 767 € 🕒 1.11.2023-31.12.2025

EU-rahoitusta
548 939 €

Last Arctic Frontier - Pyörä- ja melonta- matkailun kehittäminen Itä-Lapissa

JTF-haku

€ 357 512 € 🕒 1.2.2024-31.12.2025

FORCE IM - Uusiutuvan energian tulevaisuus kunnissa (liitännäispartnerina)

EU-Life -ohjelma

€ 0 € 🕒 1.1.2024-31.12.2026

Pohjoisen luonnonantimien perinteinen käyttö -hanke

Perinneruokahanketta seuraava uusi hanke ajalle 2024–2025 jätettiin ELY-keskukselle hakuun loppuvuodesta. Hankkeen tavoitteena on edelleen keskittyä alueen perinteisiin raaka-aineisiin poroa lukuun ottamatta. Hankkeessa edistetään perinneruokatietoutta ja taitoa käsitellä riistaa, julkaistaan perinneruokaopas sekä tuunataan perinneruokaa myös matkailijoiden maisteltavaksi. Lisäksi aiheelle

haetaan näkyvyyttä somessa ja muussa mediassa. Kohderyhmiä ovat mm. koululaiset, seutukunnan asukkaat, yrittäjät ja matkailijat. Partnerina on Lapin Martat.

Last Arctic Frontier – Pyörä- ja melontamatkailun kehittäminen Itä-Lapissa

Hankerahoitusta haettiin Lapin liitolta JTF-rahoitusinstrumentista vuosille 2024–2025. Hankkeen tavoitteena on kehittää pyörä- ja melontamatkailua seutukunnan matkailuyrittäjien ja -toimijoiden yhteistyönä ja laatia alueelle kehittämissuunnitelma edistämään mainittuja aktiviteetteja. Hankkeessa markkinoidaan reittejä erikseen palkattavien sisällöntuottajien toimesta mm. eri sosiaalisen median kanavissa. Lisäksi järjestetään Itä-Lapin pyöräilytapahtuma kumpanakin kesänä.

Force IM – Uusiutuvan energian tulevaisuus kunnissa (Future of Renewable Clean Energy in Municipalities)

Toimintavuonna suunniteltiin kv-yhteistyöhanketta, jossa kuntayhtymä olisi liitännäispartneri. Kuntien tulisi toimia edelläkävijöinä ilmastonmuutoksen hillitsemisessä. Hankkeessa selvitetään mahdollisuutta liittyä valtakunnalliseen hiilineutraaliin kehitystoimintaan. Yleisen tavoitteen lisäksi FORCE-IM priorisoi vähähiilisen, energiatehokkaan ja bio- ja kiertotalouteen liittyvien asioiden kehittämistä eri tavoin pyrkien välttämään toimintojen päällekkäisyyttä. Käytettävissä olevan tiedon perusteella ennakoidaan yhteinen vähähiilinen strategia koko hankealueen kunnille ja sen pohjalta laaditaan kuntien toimintasuunnitelma. Itä-Lapin kuntayhtymä on mukana hankkeessa kumppanina nollabudjetilla.

3.4 Kuntayhtymän henkilöstö

Kuntayhtymän palveluksessa vakituisissa virka- ja työsuhteissa ovat kuntayhtymän johtaja, johdon assistentti ja kehittämiskoordinaattori. Määräaikaisen henkilökunnan määrä vaihtelee vuosittain riippuen hankevalmisteluista ja käynnissä olevista hankkeista. Vuonna 2023 henkilötyövuodet olivat Itä-Lapin kuntayhtymässä yhteensä 5,9.

3.5 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnan riski

Kuntayhtymällä on vain kolme vakinaista työntekijää. Vakinaisen työntekijän äkillinen poissaolo voi johtaa toiminnan halvaantumiseen, sillä sijaisia on vaikea tai mahdoton järjestää. Lakisääteiset lomat on pystytty järjestämään pääasiassa sopimalla loma-aikojen jaksottamisesta.

Riskejä arvioitaessa on huomioon otettava myös kuntayhtymän toiminnan luonne ja toimintaympäristön muutosten vaikutus kehittämistehtävien määrään, resursointiin ja sisältöön.

Rahoitusriskit

Kuntayhtymän perustoimintaa rahoittavat jäsenkunnat vuosittain hyväksyttävän talousarvion mukaan. Hanketoiminnassa rahoitusriskin voi aiheuttaa tilanne, jossa rahoittaja ei hyväksy rahoitettavaksi syntyneitä kustannuksia. Rahoitusriskiä minimoidaan hyvällä hankehallinnoinnilla ja tarkalla kustannus seurannalla. Hanketoiminnan volyymin voimakkaan kasvun johdosta kuntayhtymä voi joutua käyttämään väliaikaisesti luotollista tiliä ja hakemaan tilapäisrahoitusta muista lähteistä.

Vahinkoriskit

Kuntayhtymä on varautunut vahinkoriskeihin kattavalla vakuutusturvalla. Kuntayhtymän henkilökunta on vakuutettu tapaturmien varalta. Lisäksi kuntayhtymällä on vastuu- ja oikeusturvavakuutus toiminnan ja hallinnon osalta sekä matkavakuutus koko henkilökunnalle työmatkoja varten.

3.6 Selonteko kuntayhtymän sisäisen valvonnan järjestämisestä

Kuntayhtymän sisäinen valvonta on järjestetty kuntalain edellyttämällä tavalla. Kuntayhtymän hallinnon toimintaa ohjaavat perussopimus ja hallintosääntö. Kehittämistoiminnassa noudatetaan kuntayhtymän toimintaohjeita ja rahoituspäätöksessä annettuja ohjeita.

Perussopimuksessa on määrätty kuntayhtymän tehtävät, toimielimet, talous sekä muut määräykset. Hallintosäännössä on määräykset päätösvallasta, kokousmenettelystä, organisaatiosta, johtajan tehtävistä, puhevallasta sekä nimenkirjoitusoikeudesta. Kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta vastaa yhtymähallitus.

Yhtymähallitus hoitaa sisäistä valvontaa seuraamalla talousarvion toteutumaa ja päätösten toimeenpanoa.

Yhtymähallituksen alaisena toimiva kuntayhtymän johtaja vastaa kuntayhtymän operatiivisesta toiminnasta. Johtajaa koskevat henkilöstöhallinnon päätökset hyväksyy hallituksen puheenjohtaja ja tarvittaessa yhtymähallitus. Johtajan laskut hyväksyy yhtymähallituksen puheenjohtaja. Johtaja hyväksyy kuntayhtymän muut laskut. Kuntayhtymän laskujen asiataarkastajina toimivat johdon assistentti, kehittämiskoordinaattori ja projektihenkilöstö. Kuntayhtymä ei itse hoida laskujen ym. suoritusten maksuun laittamista, vaan se hoidetaan ostopalveluna Kemijärven kaupungin toimesta. Vaarallista työyhdistelmää ei synny, koska laskulla on eri asiataarkastaja, hyväksyjä ja maksaja.

3.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 28.230,16 euroa alijäämäinen. Yhtymähallitus esittää alijäämän siirrettäväksi oman pääoman yli-/alijäämätilille.

4 TOTEUTUMISVERTAILU

4.1 Tavoitteiden toteutuminen

Kuntayhtymän toiminta on toteutunut toimintasuunnitelman mukaan. Edunvalvontatyötä tehtiin edellisten vuosien tapaan yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa osallistamalla työryhmien toimintaan, järjestämällä vierailuja ja tapaamisia, pitämällä yhteyttä eri toimijoihin, antamalla lausuntoja ja kannanottoja sekä tiedottamalla niistä eri medioihin. Itä- ja Pohjois-Lapin sekä seutukuntien välistä yhteistyötä tiivistettiin huomattavasti. Yhteistyötä tehtiin myös Kuusamon ja Taivalkosken suuntaan aloittamalla yhteinen Tulevaisuusvisio työ yhdessä Naturpoliksen kanssa.

Hankevalmisteluita jatkettiin vuonna 2023. Hankehakemuksia valmisteltiin kolme. Koska kyseessä oli EU-ohjelmakausien välivaihe, toimintavuonna käynnissä neljä kehittämishanketta, joista yksi päättyi toimintavuoden aikana.

4.2 Talousarvion toteutumavertailu

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

TALOUSARVION TOTEUTUMAVERTAILU

	TALOUSARVIO 1.1.2023 - 31.12.2023	TOTEUTUMA 1.1.2023 - 31.12.2023	EROTUS + / -	KÄYTTÖ %
TOIMINTATUOTOT				
MYYNTITUOTOT	451 186,00	433 240,13	-17 945,87	96,0
TUET JA AVUSTUKSET	276 722,00	219 246,09	-57 475,91	79,2
TOIMINTATUOTOT	727 908,00	652 486,22	-75 421,78	89,6
TOIMINTAKULUT				
HENKILÖSTÖKULUT	449 250,00	362 477,51	86 772,49	80,7
PALVELUJEN OSTOT	224 508,00	231 145,59	-6 637,59	103,0
AINEET, TARVIKKEET, TAVARAT	11 200,00	16 484,41	-5 284,41	147,2
AVUSTUKSET	22 000,00	21 930,00	70,00	99,7
MUUT KULUT	20 950,00	48 461,62	-27 511,62	231,3
TOIMINTAKULUT	727 908,00	680 499,13	47 408,87	93,5
TOIMINTAKATE	0,00	-28 012,91		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
KORKOTUOTOT	0,00	773,71		
KORKOKULUT	0,00	-990,96		
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	0,00	-217,25		
VUOSIKATE	0	-28 230,16		
TILIKAUDEN TULOS	0	-28 230,16		
TILIKAUDEN ALI-/YLLJÄÄMÄ	0	-28 230,16		

4.3 Tuloslaskelman toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio 2023	Talousarvion muutokset	Muutettu uusi talousarvio	Talousarvion toteutuma 2023	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT					
Myyntituotot	451 186,00	-	-	433 240,13	- 17 945,87
Tuet ja avustukset	276 722,00	-	-	219 246,09	- 57 475,91
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	727 908,00	-	-	652 486,22	- 75 421,78
TOIMINTAKULUT					
Henkilöstökulut	449 250,00	-	-	362 477,51	86 772,49
Palvelujen ostot	224 508,00	-	-	231 145,59	- 6 637,59
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	11 200,00	-	-	16 484,41	- 5 284,41
Avustukset yhteisöille	22 000,00	-	-	21 930,00	70,00
Muut toimintakulut	20 950,00	-	-	48 461,62	- 27 511,62
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	727 908,00	-	-	680 499,13	47 408,87
TOIMINTAKATE	-	-	-	- 28 012,91	- 28 012,91
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-	-	-	- 217,25	- 217,25
VUOSIKATE	-	-	-	- 28 230,16	- 28 230,16

5 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

5.1 Tuloslaskelma

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2023		01.01. - 31.12.2022	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	433 240,13		411 560,40	
Tuot ja avustukset	219 246,09		489 419,43	
Muut toimintatuotot	0,00	652 486,22	0,00	900 979,83
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-312 895,98		-351 447,04	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-43 935,62		-65 822,51	
Muut henkilösivukulut	-5 645,91		-9 228,13	
Palvelujen ostot	-231 145,61		-417 700,85	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 484,41		-9 803,06	
Avustukset	-21 930,00		-24 036,87	
Muut toimintakulut	-48 461,62	-680 499,15	-24 687,10	-902 725,56
Toimintakate		-28 012,93		-1 745,73
Rahoitustuotot- ja kulut				
Korkotuotot	559,31		5,26	
Muut rahoitustuotot	214,40		333,52	
Korkokulut	-217,01		-297,17	
Muut rahoituskulut	-773,95	-217,25	-90,00	-48,39
Vuosikate		-28 230,18		-1 794,12
Tilikauden tulos		-28 230,18		-1 794,12
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)		-28 230,18		-1 794,12

5.2 Rahoituslaskelma

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

RAHOITUSLASKELMA	2023		2022	
TOIMINNAN RAHAVIRTA				
Vuosikate	<u>-28 230,18</u>	-28 230,18	<u>-1 794,12</u>	-1 794,12
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA				
Investointimenot	<u>0,00</u>	0,00	<u>0,00</u>	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta		-28 230,18		-1 794,12
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA				
Oman pääoman muutokset		0,00		-9 680,90
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien m	0,00		0,00	
Saamisten muutos	210 175,41		-61 323,04	
Korottomien velkojen muutos	<u>-77 700,86</u>	<u>132 474,55</u>	<u>-15 369,44</u>	<u>-76 692,48</u>
Rahoituksen rahavirta		132 474,55		-86 373,38
RAHAVAROJEN MUUTOS		104 244,37		-88 167,50
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	151 727,53		47 483,16	
Rahavarat 1.1.	<u>47 483,16</u>	104 244,37	<u>135 650,66</u>	-88 167,50

5.3 Tase

ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄ

TASE

	31.12.2023	31.12.2022
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	8 161,00	8 161,00
Sijoitukset	<u>8 161,00</u>	<u>8 161,00</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	8 161,00	8 161,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	3 432,00	3 432,00
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	801,69	6 518,65
Muut saamiset	10 600,21	23 582,52
Siirtosaamiset	<u>166 801,69</u>	<u>358 277,83</u>
Saamiset	178 203,59	388 379,00
Rahat ja pankkisaamiset	<u>151 727,53</u>	<u>47 483,16</u>
VAIHTUVAT VASTAAVAT	329 931,12	435 862,16
VASTAAVAA	341 524,12	447 455,16

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	260 043,55	260 043,55
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	20 569,32	22 363,44
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-28 230,18	-1 794,12
OMA PÄÄOMA	252 382,69	280 612,87

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	4 759,51	4 759,51
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	4 759,51	4 759,51

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen		
Ostovelat	25 800,06	98 479,84
Muut velat	0,00	17 692,51
Siirtovelat	58 581,86	45 910,43
Lyhytaikainen	84 381,92	162 082,78
VIERAS PÄÄOMA	84 381,92	162 082,78

VASTATTAVAA

	341 524,12	447 455,16
--	------------	------------

6 TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA JA ESITTÄMISTAPAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

6.1 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

	2023	2022
PALKAT JA PALKKIOT		
Palkat	312 895,98	351 447,04
Eläkekulut	43 935,62	65 822,51
Muut henkilösivukulut	<u>5 645,91</u>	<u>9 228,13</u>
	362 477,51	426 497,68

6.2 Tasetta koskevat liitetiedot

	2023	2022
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Hankintameno 1.1.	3 432,00	3 432,00
Lisäykset/vähennykset	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
Kirjanpitoarvo 31.12.	3 432,00	3 432,00
SIIRTOSAAMISET		
Projektirahoitus	161 239,72	322 070,63
Muut saamiset	<u>5 561,97</u>	<u>36 207,20</u>
	166 801,69	358 277,83
SIIRTOVELAT		
Lomapalkkavelka	40 636,87	29 005,96
Projektirahoitus ennakot	<u>14 944,99</u>	<u>13 904,47</u>
	55 581,86	42 910,43

OMA PÄÄOMA	2023	2022
PERUSPÄÄOMA		
Kemijävi	126 354,28	126 354,28
Savukoski	19 061,58	19 061,58
Pelkosenniemi	17 648,16	17 648,16
Salla	50 579,53	50 579,53
Posio	46 400,00	46 400,00
	<u>260 043,55</u>	<u>260 043,55</u>
Edell.tilikausien yli-/alijäämä	20 569,32	32 044,34
Yli-/alijäämän oikaisu	0,00	-9 680,90
Tilikauden yli-/alijäämä	<u>-28 230,18</u>	<u>-1 794,12</u>
Oma pääoma 31.12.	252 382,69	280 612,87
TILINTARKASTAJAN PALKKIOT		
Tilintarkastuspalkkiot	7 100,00	8 500,00
Muut palkkiot	2 850,00	4 900,00
	<u>9 950,00</u>	<u>13 400,00</u>
LEASINGVASTUUT		
LapIT Oy	5 128,46	5 450,69
Tukirahoitus	918,40	2 221,92
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	3 555,03	5 113,82
Myöhemmin erääntyvät	2 491,83	2 558,79
	<u>6 046,86</u>	<u>7 672,61</u>
VUOKRAVASTUUT		
Omago Oy	11 690,50	0,00
Seuraavalla tilikaudella erääntyvät	11 690,50	0,00
Myöhemmin erääntyvät	0,00	0,00
	<u>11 690,50</u>	<u>0,00</u>
TOIMITILOJEN VUOKRAVASTUUT		
Kemijärven kaupunki	678,83	
Kemijärven Kehitys Oy	380,31	
Kiinteistö Oy PyhäLiike	5 130,03	
	<u>6 189,17</u>	

6.3 Tilinpäätöksen arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Jaksotusperiaatteet - Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuus - Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat olennaiset tase-erät sekä tuotot ja kulut

Edellisen tilikauden taseeseen ei ole tehty oikaisuja. Tuloissa ei ole merkittäviä edelliselle tilikaudelle kuuluvia eriä.

7 TILINPÄÄTÖSTÄ VARMENTAVAT ASIAKIRJAT

KIRJANPITOKIRJALUETTELO

Tasekirja	sidottu
Päiväkirja	sähköisesti pdf-tiedostona
Pääkirja	sähköisesti pdf-tiedostona
Tuloslaskelma ja tase	sähköisesti pdf-tiedostona
Apukirjat	
Kustannuspaikat	sähköisesti pdf-tiedostona
Tililuettelo	sähköisesti pdf-tiedostona

TOSITELAJIT JA SÄILYTTÄMISTAPA

Kassatositteet	paperitositteina
Ostotositteet	osittain paperitositteina ja Rondo-sähköisessä arkistossa
Muistiotositteet	paperitositteina

8 ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

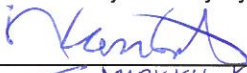
Tilinpäätösmerkintä

Allekirjoitukset

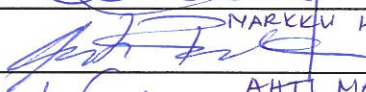
Salla Ssa

01.03.2024

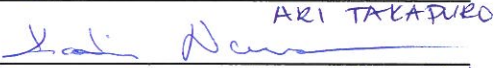
Yhtymähallitus ja kuntayhtymän johtaja

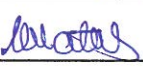

MARKKU RÄNKÄRANTA

ERKKI PARKKINEN

MARKKU HARJU

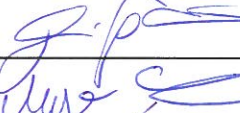

AHTI MAJAVA

AKI TAKARUO

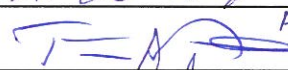

KATI NIEMINEN

MERJA MATTILA

DINA SLATTE

HARRI VÄLI

MARJO SÄÄRELÄ

ANTTI MULARI

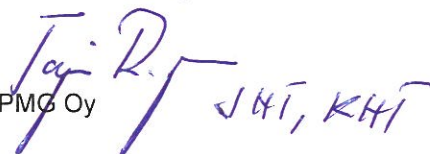

TIINA ALASIRNIÖ

PETTERI SALMIJÄRVI

Tilintarkastajan merkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Kemijärvi 16.4.2024

KPMG Oy Silti, KHT